

A feudális társadalmi és gazdasági rend jellemzői

A római birodalom utolsó századaiban a mezőgazdaságra helyeződött a hangsúly.

A piac beszűkült

Önellátó nagybirtokok (azaz uradalmak) jöttek létre.

Talajművelési formák:

- Legelőváltó: kimerülésig művelték utána legelő
- Kétnyomásos: 1. Bevet, 2. Ugar
- Háromnyomásos: tavaszi, őszi, ugar

Technikai újdonságok

- Nehéz fordítóeke (mélyebbre szánt)
- Szügyhám (nő az igaerő)
- Borona (fellazítja a talajt)

A fejlesztésekben a kolostori birtokok jártak élen

Ipar: nem jelentős, önellátó

Kereskedelem: távolsági kereskedelem

Társadalom: kettős jellegű antik és barbár

Birtokadományozási formák:

- Beneficium: feltétel nélküli adománybirtok nem örökíthető
- Feudum: fegyveres szolgálathoz kötött hűbértartás, örökíthető, ez terjedt el, ezért V-X. századi időszak: feudalizmus

A feudum alapja a hűbériségnek: ez az uralkodó osztályon belüli függőség

A hűbértartó, a senior földet adja

A hűbéres, vazallus: ő kapja földet

Legfőbb hűbértartó: király ő csak ad és nem kap

A nagybirtokosok adnak és kapnak is

A kishűbéres csak ad

Ez egy személyi függés, kétoldalú kötelezettség

Kialakul a jobbágyság is, a korábbi rabszolgákból, colonusokból, germán parasztokból

Használja a földet nem tulajdonosa

Terménnyel, pénzzel és robottal tartozik

A X. századtól lassú gazdasági fejlődés

Nőtt a megművelt területek aránya

Terjedt: nehézeke, patkó, háromnyomásos gazdálkodás

Csökken a földesúri majorság

Ha nem volt elég jobbágy, telepest azaz hospes alkalmaztak.

A XI-XIII. Századra kialakult a jogilag egységes jobbágyság (szabad költözés, örökíthette javait, meghatározott járadékkal tartozott)

Önellátó gazdálkodás felbomlott

Szétvált a mezőgazdaság, kézművesség

Kialakult az egyszerű árutermelés és pénzgazdálkodás

Elterjedt a vertpénz-> terjedt a pénzadó-> jobbágyság differenciálódott